

- Kampstyrkers opgaver i forbindelse med krisestyring, herunder fredsskabelse og postkonflikt-stabiliseringsoperationer.

Desuden understreges det som noget nyt i art. III-309, at disse opgaver kan bidrage til bekæmpelse af terrorisme, herunder gennem den støtte, som ydes tredjelande til bekæmpelse af terrorisme på deres område.

Petersberg-opgaver kan fortsat kun iværksættes ved enstemmighed i Rådet. Med forfatningstraktaten indføres der desuden mulighed for, at Rådet ved enstemmighed kan overdrage gennemførelsen af en opgave til en gruppe af medlemslande. I praksis har dette allerede fundet sted, idet det reelt kun var en mindre gruppe af medlemslande, der deltog i EU-operationen i Congo i 2003.

EU har bl.a. over for FN erklæret sig villig til at påtage sig en større rolle i forbindelse med krisestyringsopgaver. Men EU har samtidig på en række områder utilstrækkelig kapacitet til at kunne påtage sig sådanne opgaver. På den baggrund forpligter forfatningstraktaten medlemslandene til gradvist at forbedre deres militære kapacitet, jf. art. I-41, stk. 3. Fastlæggelsen af et lands konkrete militære kapacitet er grundlæggende et nationalt anliggende, og forfatningstraktaten angiver således ikke specifikke kapacitetsniveauer. Forfatningstraktaten ændrer heller ikke ved, at det er medlemslandene selv, der fastlægger deres nationale forsvarsbudgetter, og som afgør, hvorvidt de kan stille militære eller andre midler til rådighed for de konkrete EU-ledede krisestyringsoperationer.

Til at bistå med at forbedre kapaciteterne oprettes et europæisk agentur for forsvarsmateriel, forskning og militære kapaciteter. Forsvarsagenturet skal klarlægge de operationelle behov og fremme foranstaltninger til opfyldelse heraf. Forsvarsagenturet vil efter forfatningstraktatens ikrafttræden være en videreførelse af det forsvarsagentur, som blev oprettet i juni 2004 under den gældende traktat. Hensigten er, at dette forsvarsagentur skal være operationelt inden udgangen af 2004.

Forfatningstraktaten giver desuden mulighed for, at et antal medlemslande kan indgå i et permanent struktureret samarbejde om udvikling af militær kapacitet, jf. art. I-41, stk. 6. De medlemslande, der ønsker at deltage i dette samarbejde, skal opfylde de kriterier, som er fastlagt i

en protokol til forfatningstraktaten. Struktureret samarbejde fokuserer på udvikling af militær kapacitet. Petersberg-operationer vil således ikke kunne iværksættes som struktureret samarbejde inden for EU's rammer.

Art. I-41, stk. 7, indfører en bistandsforpligtelse, hvis et medlemsland udsættes for et væbnet angreb.

Bistandsforpligtelse ved væbnet angreb

- Hvis et medlemsland udsættes for et væbnet angreb på sit område, skal de øvrige medlemslande i overensstemmelse med art. 51 i FN-pagten yde det pågældende medlemsland al den hjælp og bistand, der ligger inden for deres formåen. (FN-pagten art. 51 fastslår, at intet i pagten skal indskrænke den naturlige ret til individuelt eller kollektivt selvforsvar i tilfælde af et væbnet angreb mod et medlem af De forenede Nationer, indtil Sikkerhedsrådet har truffet de fornødne forholdsregler).
- Samarbejdet om den gensidige bistandsforpligtelse skal være i overensstemmelse med de forpligtelser, der er indgået inden for NATO.
- NATO er fortsat grundlaget for NATO-medlemmernes kollektive forsvar og organet for dets iværksættelse.
- Den gensidige bistandsforpligtelse berører ikke den særlige karakter af visse medlemslandes sikkerheds- og forsvarspolitik. De neutrale og alliancefri lande bevarer således deres særlige status.

Den gensidige bistandsforpligtelse udtrykker en politisk realitet: Uanset at det forekommer lidt sandsynligt, at et EU-medlemsland vil blive angrebet af en fremmed stat, hersker der næppe tvivl om, at de øvrige medlemslande i så fald vil yde det pågældende land den bistand, som udtrykkes i art. I-41, stk. 7. Udtrykket »al den hjælp og bistand, der ligger inden for deres formåen« indebærer, at det i sidste ende altid være op til det enkelte medlemsland i overensstemmelse med dets nationale procedurer at afgøre, hvilken og hvor stor bistand man er rede til yde.

Forfatningstraktaten understreger i den sammenhæng NATO's rolle som fundament for det kollektive forsvar for de allierede lande, ligesom